

Lattergas i renseanlæg

Hvad, hvorfor og hvad nu?

DAGSORDEN

1 | Hvad er lattergas?

2 | Hvorfor er lattergas et problem?

3 | Produktion af lattergas

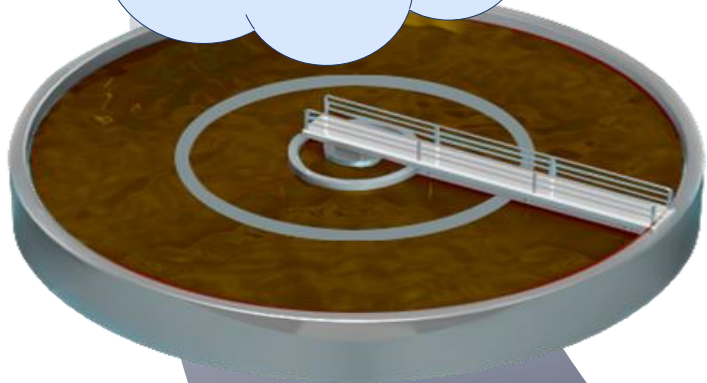
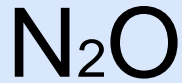
4 | Måling af lattergas

5 | Hvad kan industrien forvente?

6 | Reduktions tiltag

7 | Jeres erfaringer med lattergas

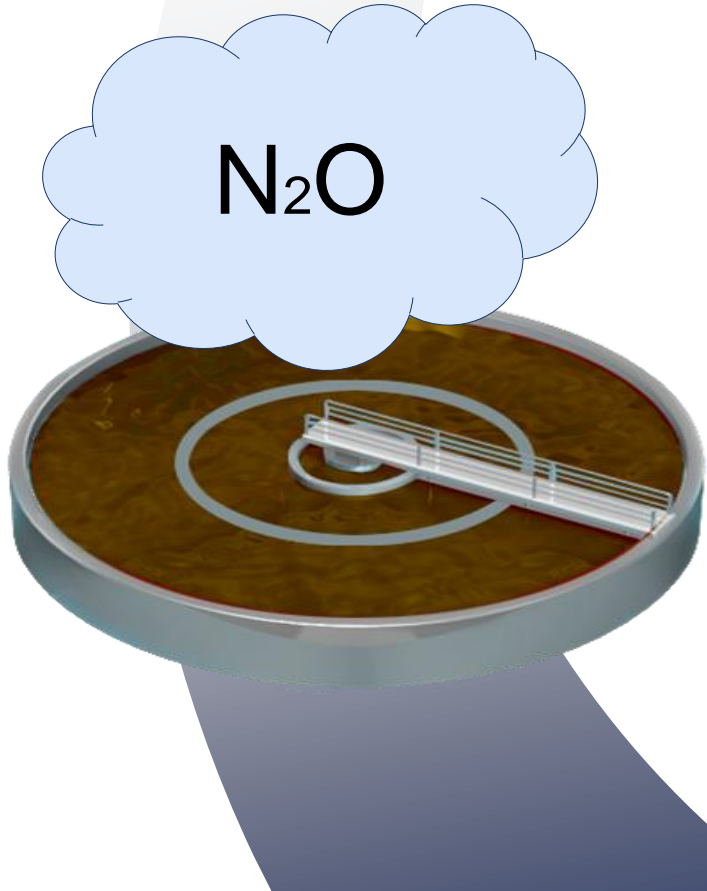
Hvad er lattergas?

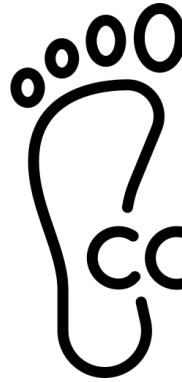

- Biprodukt i kvælstofomsætning
- Produces af nitrifikanter og denitrifikanter

Hvorfor er lattergas et problem?

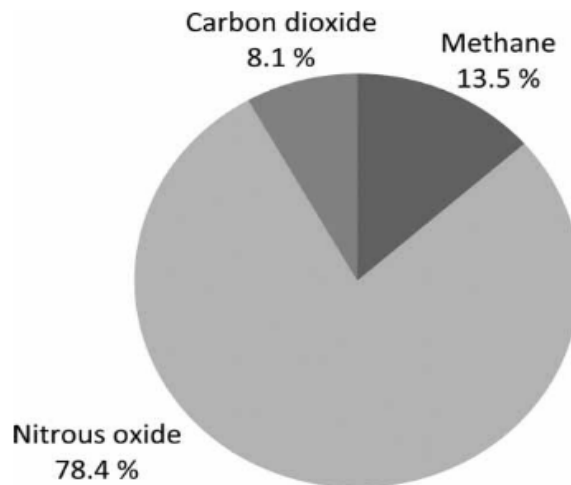
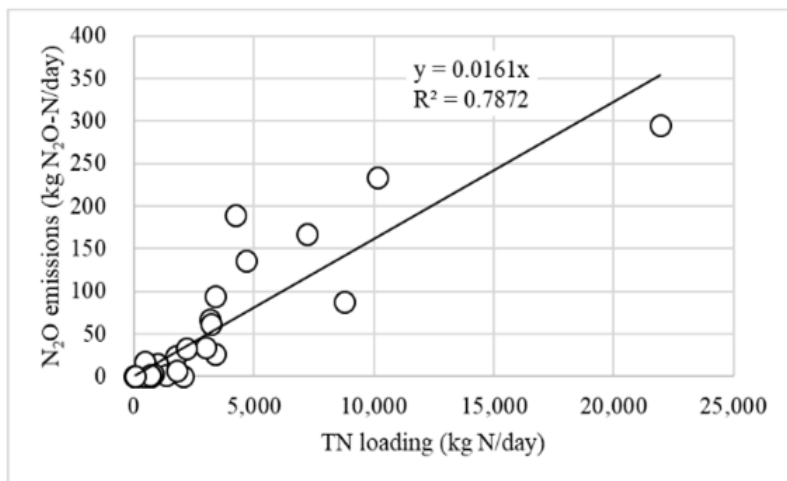

  CO_2 x 298

Lattergas reduktion er nødvendig for at minimere klimaaftryk

Figure 6A.1 (New) Correlation between influent total nitrogen (TN) loading and N₂O emissions

Figure 2 | Contribution of the three greenhouse gases to the plant's total greenhouse gas footprint, expressed as CO₂-equivalents. The carbon dioxide emission comprises the emissions related to electricity and natural gas consumption.

Daelman et al. 2013

Produktion versus emission

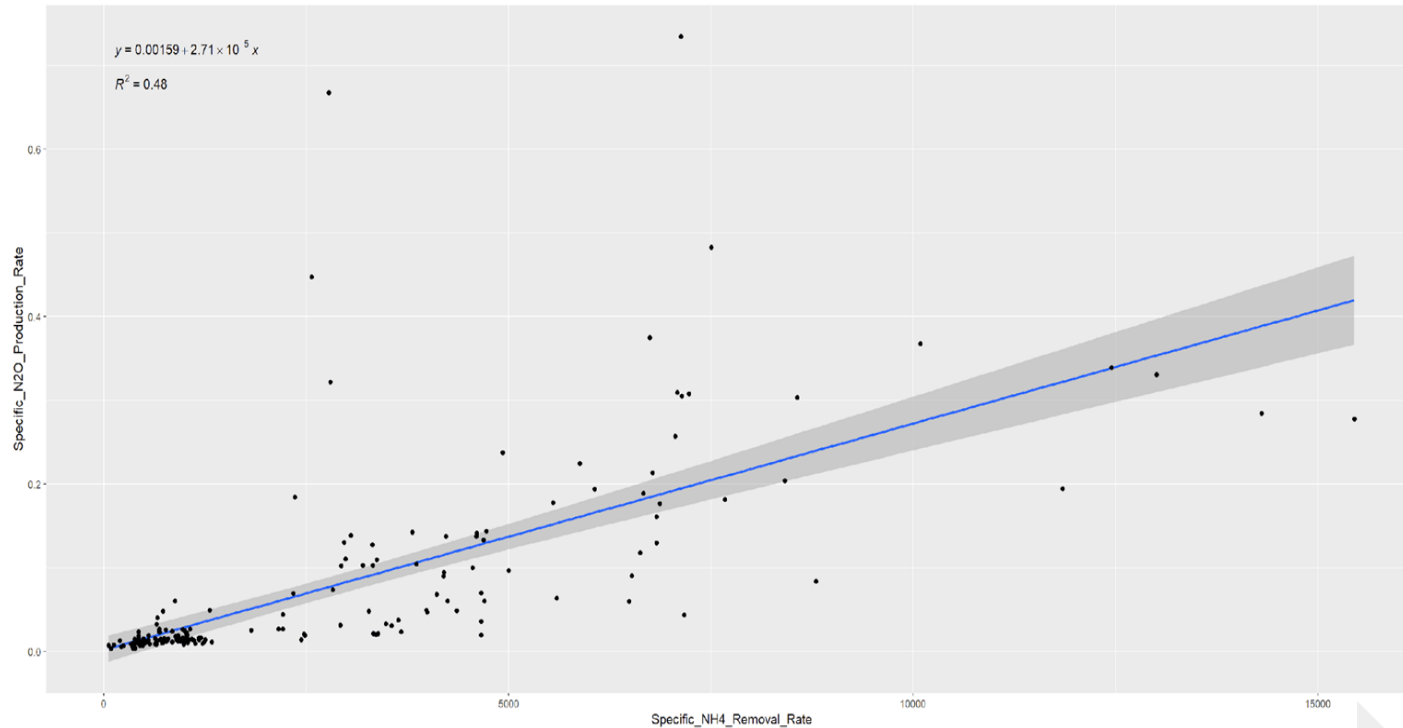

UNDGÅ LATTERGAS
PRODUKTION

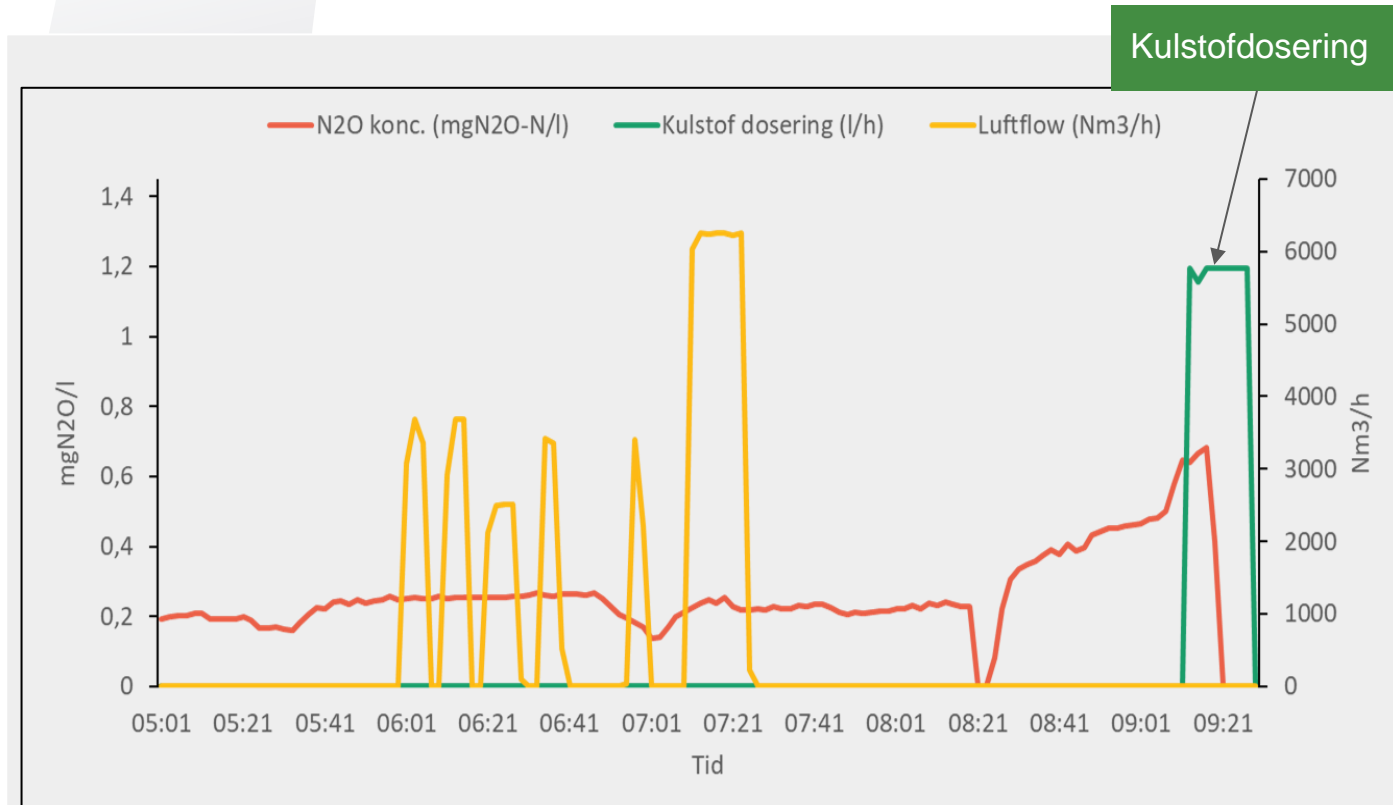

MINIMÉR EMISSION
AF LATTERGAS

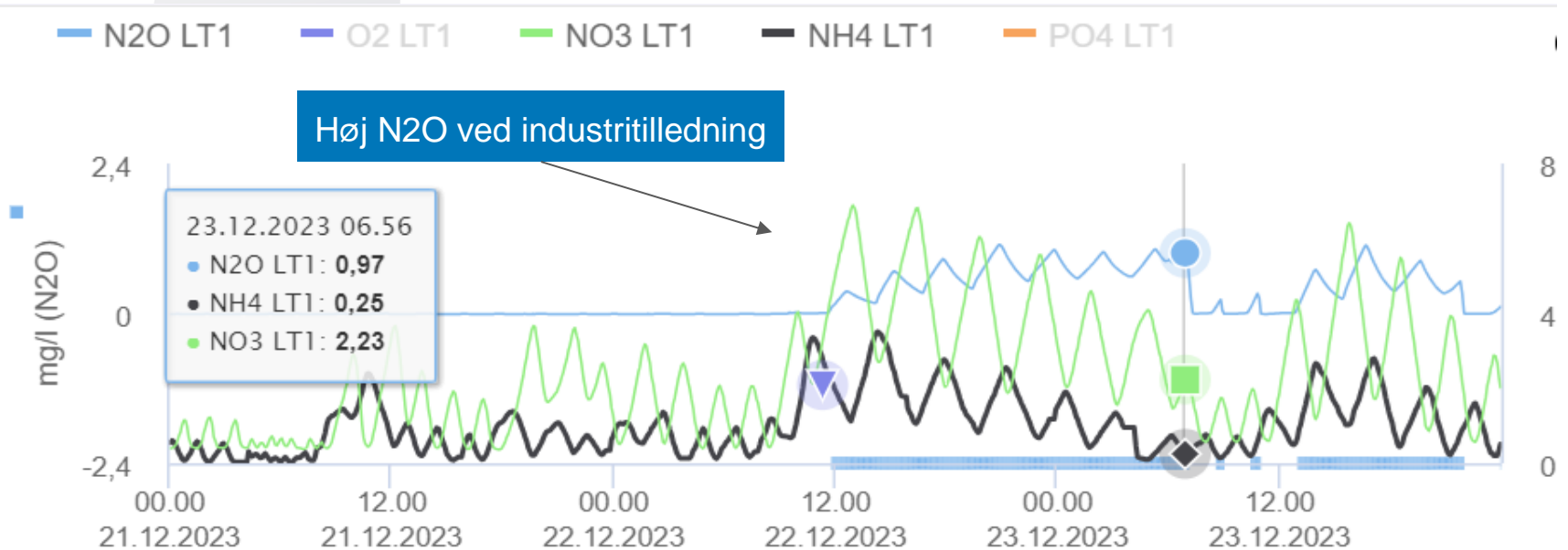
EKSEMPEL: ammoniumoxiderationsrate

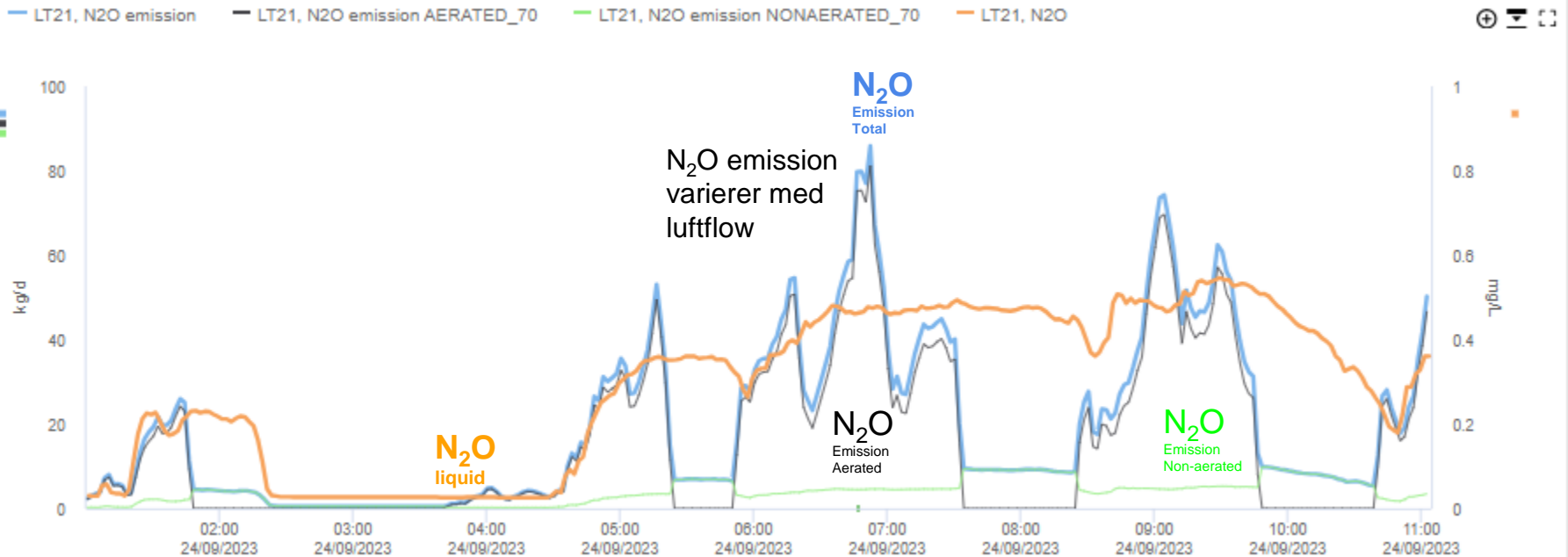
EKSEMPEL: utilstrækkelig COD/N ratio

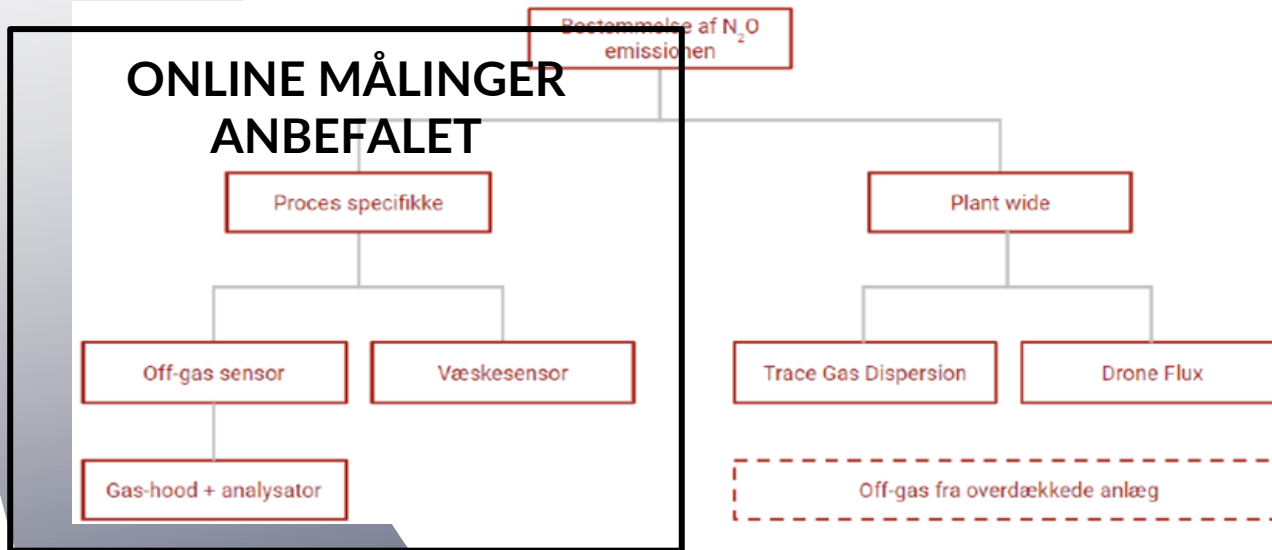
EKSEMPEL: industritilledning

EKSEMPEL: stripning ved beluftning

Hvordan kan man måle for lattergas?

Emissionsfaktor og minimering af lattergasemission

- Miljøstyrelsen har fastsat en standard lattergas emissionsfaktor på 0,84% N₂O-N/N indløb

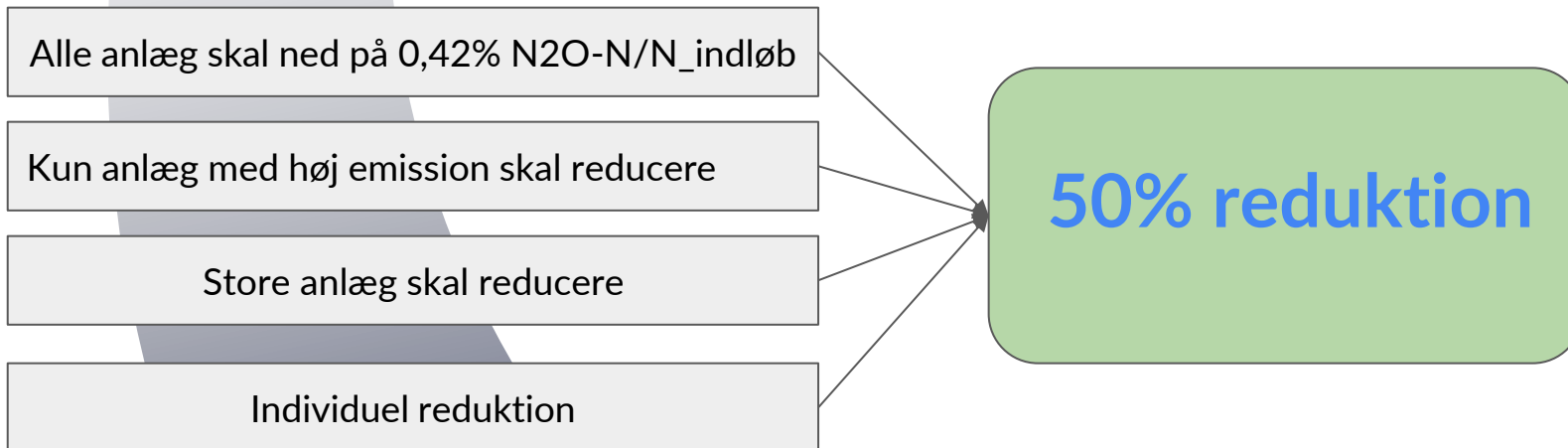
Nationalt mål om 50% lattergas reduktion

- Plan for 2025: kommunale renseanlæg over 30.000 PE skal måle

Emissionsfaktor og minimering af lattergasemission

- Hvad kan industrien forvente?
  - Hvad ved vi om lattergas hos industrien?
  - Spotmålinger
  - Status fra Miljøministeriet

Emissionsfaktor og minimering af lattergasemission

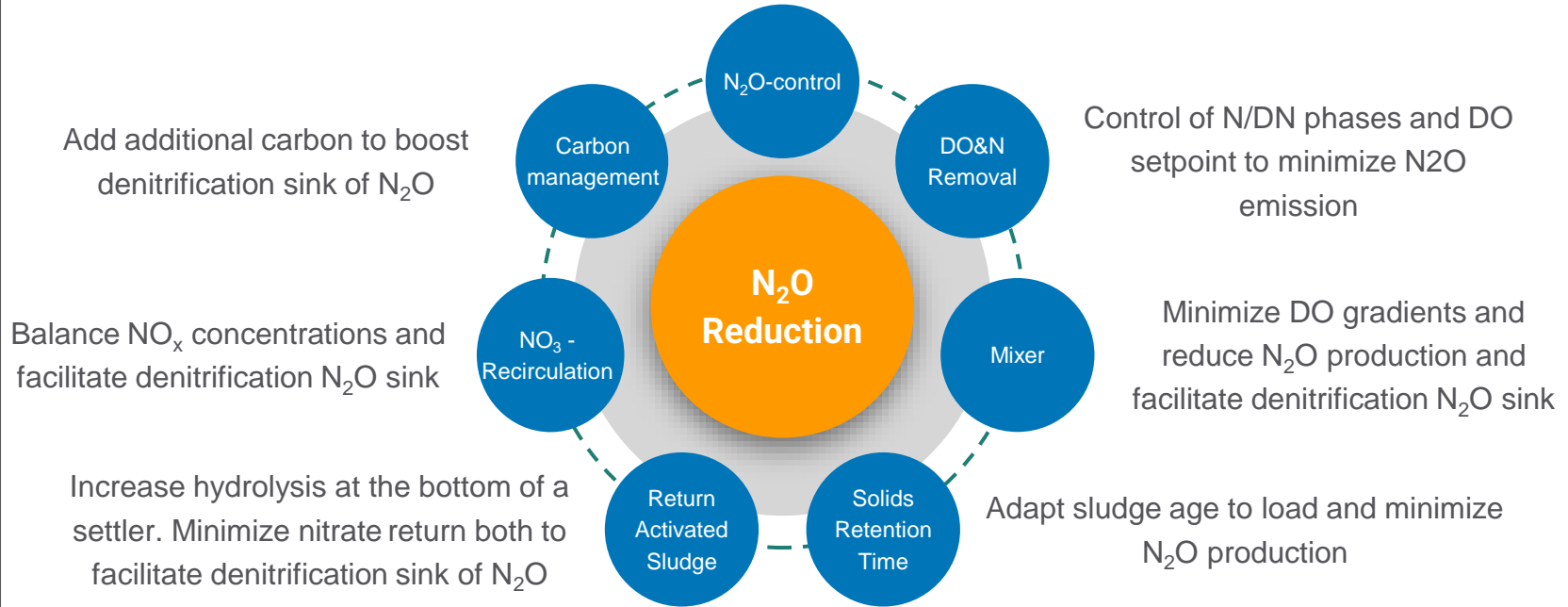
Reduktionstiltag

Typer af tiltag som med fordel kan implementeres på renseanlæggene for at reducere lattergasemissionen

Typer af tiltag	Option som forventes at kunne realisere 50 % reduktion	Tiltag	Reduktion
Driftoptimering	Option A 3 valgfri driftsoptimeringer	Styring: Beluftning	>50 % reduktion (samlet effekt af 3 tiltag)
		Styring: Slamalder	
		Styring: Belastning	
		Styring: Kulstof	
Belastningsreducerende	Ikke tilstrækkelig som stand-alone	Rejektvand udligningstank	> 30 % reduktion
		Primær rensning - f.eks. forklaring el. forfiltrering	> 10 % reduktion
Kapacitetsudvidelse	Option B 1 valgfri kapacitetsudvidelse	MABR - integrering	> 50 % reduktion (1 tiltag)
		IFAS - integrering	
	Fravalgt pga. pris	AS - udbygning - mere procesvolumen	> 50 % reduktion
	Ikke tilstrækkelig som stand-alone	Beluftning - mere kapacitet og kontrol - f.eks. bundbeluftning	> 10 % reduktion

Sådan kan lattergas bekæmpes med styring

Abort aeration and enforce denitrification sink of N_2O
according to N_2O threshold measurements online

Jeres erfaringer med lattergas